

Ewangelie

Ewangelia (*euangelion* = gr. "dobra nowina") to przekaz, którego celem nie jest kronikarski zapis wydarzeń, ale opisanie tego, co dla wierzącego jest najważniejsze, najbardziej istotne - właśnie "dobrej nowiny". Współczesnemu człowiekowi takie podejście do wydarzeń jest bardzo dobrze znane - sami przecież nieraz relacjonujemy wydarzenia (ot, choćby z własnych wakacji), nie dbając o ścisłość chronologii, ale uwypuklając to, co wydaje nam się ważne. W tym sensie relacje zapisane w Ewangeliach brzmią bardzo współcześnie.

Każdy z czterech Ewangelistów - [Mateusz](#), [Marek](#), [Łukasz](#) i [Jan](#) - przedstawia Jezusa w sposób charakterystyczny dla siebie, wskazujący na inne aspekty Dobrej Nowiny. Stąd pozorne sprzeczności - kłopotliwe dla tych wszystkich, którzy usiłują w Ewangeliach widzieć kronikarski zapis życia Jezusa. Tymczasem są one relacjami ludzi zafascynowanych Jezusem, uczniów, którzy starają się przekazać to wszystko, co wydaje im się najbardziej istotne. Przedstawiamy na tej stronie krótkie informacje o każdej z czterech Ewangelii. Bardziej obszerne informacje można znaleźć na stronie ks. Piotra Libiszewskiego "[Piąta Ewangelia](#)".

Z pojęciem Ewangelii łączy się w oczywisty sposób pojęcie ewangelizacji - kilka słów na ten temat umieściliśmy na podstronie [Kerygmat](#).

Ewangelia według św. Mateusza

Ewangelia według św. Mateusza była adresowana do ludzi wychowanych w judaizmie. Przejawia się to m.in. w licznych semityzmach, używaniu cytatów ze Starego Testamentu, ukazaniu wypełniania się starotestamentowych proroctw w osobie Jezusa Chrystusa, zainteresowaniu problemem Prawa i jego interpretowania w świetle nauki Jezusa (Kazanie na Górze wyjaśnia różnicę między Prawem a Ewangelią, szczególnie w części Mt 5,17-48) oraz w położeniu nacisku na ukazanie Jezusa jako oczekiwanego przez pokolenia Izraela Mesjasza, potomka Abrahama i Dawida, prawowitego Króla. Mateusz zakłada też znajomość przez czytelnika zwyczajów żydowskich i w przeciwieństwie do pozostałych Ewangelistów nie tłumaczy ich znaczenia (np. rytualne mycie rąk przed jedzeniem: Mt 15,2, noszenie filakterii).

Mateusz skupia się na stosunku Jezusa do wiary Żydów:

1. Jezus Mateusza przychodzi wypełnić Stare Przymierze (Mt 5,17).
2. Ważny dla Izraela temat Królestwa Bożego - jest też ważnym tematem tej Ewangelii (np. Mt 10,7); Jezus jest tym, który ustanawia Królestwo.
3. Jezus przychodzi także po to, aby osądzić niewierność i opór Izraela wobec Boga (np. Mt 11,20n., 16,6).

4. Jezus jest przedstawiony jako Nauczyciel (np. tzw. Kazanie na Górze).

5. Jezus jest też ukazany jako Mesjasz, Syn Dawida: Ewangelia rozpoczyna się rodowodem Jezusa i krótką relacją z jego dzieciństwa, ukazującą, w jaki sposób zdarzenia stanowiły wypełnienie starotestamentowych prorocत्व.

Bardzo interesujące jest zakończenie tej Ewangelii (Mt 28,18-20), w którym Jezus jest ukazany nie tylko jako ten, któremu "dana jest wszelka władza w niebie i na ziemi", ale też mówi o sobie "*Ja jestem* z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata".

Ewangelia według św. Marka

Ewangelia według św. Marka została napisana prawdopodobnie dla chrześcijan nie-Żydów. Marek podkreśla działanie Jezusa. Zamieszcza wiele relacji o cudach (relacje te są przekazane według pewnego wzorca). Jezus jest ukazany jako ukrzyżowany Zbawiciel. Marek rysuje taki obraz przez ukazanie, w jaki sposób objawiał się Jezus-Mesjasz (do rozdz.8) oraz w jaki sposób Jezus - Syn człowieczy - cierpiał (rozd.8-16). "Bo Syn Człowieczy nie przyszedł, aby Mu służyli, lecz żeby służyć i dać swoje życie na okup za wielu" (Mk 10,45). Ten werset może stanowić podsumowanie Ewangelii Marka, wielokrotnie podnoszącej kwestię tożsamości Jezusa i natury Jego mesjaństwa.

Ewangelia według św. Łukasza

Święty Łukasz, lekarz - historyk, napisał swoją Ewangelię również dla chrześcijan spoza kręgu judaizmu. Dlatego (w przeciwieństwie do św. Mateusza) nie stara się wyjaśnić relacji chrześcijaństwa i Jezusa do judaizmu, natomiast podkreśla temat zbawienia (stąd bywa ta Ewangelia określana "**Ewangelią zbawienia**").

Łukasz ukazuje działanie Bożej łaski, objawionej w Jezusie. Ci, którzy wydają się najmniej godni tej łaski, zostają nią obdarzeni. Jezus Łukasza jest Zbawicielem. Wszystkie dzieła Jezusa - to dzieła Zbawcy, "obwołującego rok łaski od Pana" (Łk 4,18-19). Jezus jest tu też ukazany wyraźnie jako człowiek modlitwy.

Na fakt szczególnego skupienia się św. Łukasza na temacie zbawienia mogło mieć wpływ to, że Łukasz postrzegał dzieje jako dwa okresy: okres Izraela, który już przeminął, oraz okres Chrystusa i Kościoła, czas "teraźniejszości zbawienia" (Łk 16,16). Dostęp do zbawienia powinien być głoszony wszystkim narodom (Łk 24,47).

Skupienie na temacie zbawienia przejawia się u św. Łukasza m.in. poprzez sposób prezentacji osoby Jezusa (Łk 4,18-19) oraz przedstawianie rzesz ludzi w różny sposób upośledzonych (ubodzy, niewidomi, więźniowie, ludzie bardzo oddaleni od Boga - jak jawnogrzesznicza czy celnicy) - jako otoczonych miłosierdziem, dotkniętych zbawczą mocą Jezusa. Łukasz mówi też często o odpuszczaniu grzechów (stąd niektórzy nazywają tę Ewangelię "**Ewangelią wielkiego przebaczenia**").

Ciekawą cechą Ewangelii Łukasza jest zainteresowanie sprawami kobiet, dużo większe niż u pozostałych autorów Ewangelii. Być może wynika to po prostu z faktu skupienia się w ogóle na osobach ubogich, prześladowanych, "niegodnych" łaski (a w tamtych czasach pozycja kobiety nie była godna pozazdroszczenia) - ale jest jedną z cech uniwersalizmu tej ewangelii, jej skierowania do wszystkich ludzi na świecie. Stąd też (oraz z powodu skupienia na temacie zbawienia) właśnie **Ewangelia według św. Łukasza jest najczęściej polecana jako początek lektury Pisma Świętego osobom, które nie znają Biblii.**

Ewangelia według św. Jana

Święty Jan napisał Ewangelię zawierającą głębokie teologicznie myśli, przekazane w charakterystyczny sposób, który z pewnym uproszczeniem można ująć w trzech punktach:

1. Jezus pozostaje w jedności z Ojcem i ma od Ojca władzę.
2. Podkreślone jest w tej Ewangelii znaczenie faktu stania się przez Boga człowiekiem.
3. Jezus w tej Ewangelii jest kimś, kto domaga się od człowieka wiary - która jest warunkiem zbawienia (J 20,31).

Jan określa cel swojego dzieła tak: "(...) abyście wierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc mieli życie w imię Jego." (J 20,31). Można powiedzieć, że prezentacja Jezusa w Ewangelii Jana stanowi prezentację całkowicie zdominowaną przez wizję wiary. Celem napisania tej Ewangelii wydaje się być jasne określenie Jezusa jako Chrystusa dającego zbawienie, odsłonięcie chwały Bożego Syna, mieszkającego pośród nas.

Przypominamy - interesujące, dość obszerne omówienie czterech Ewangelii można znaleźć na stronie [Piąta Ewangelia](#) - polecamy jej odwiedzenie.